

Бібліографічні посилання

1. Індекс сприйняття корупції – 2020. URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-korupsiyi-2020/>
2. Зеленский уволил главу СБУ в Николаевской области. *Украинская правда*. URL: <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2020/11/18/7273989/>
3. После скандала с нарушением карантина уволен глава департамента Нацполиции. *Украинская правда*. URL: <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2020/11/18/7273985/>

Бугорська М. Є.,
ад'юнкт Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ, майор поліції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ**

В умовах сучасного життя глобальною проблемою суспільства та держави загалом є проблема домашнього насилля, насамперед, стосовно неповнолітніх. У нашому суспільстві домашнє насильство переважно не обговорюється та нерідко розглядається як необхідна форма дисципліни чи виховання. Тому інформація про випадки домашнього насильства залишається мінімальною, що призводить до збільшення кількості постраждалих, і як наслідок, відтворення жорстокості в суспільстві, оскільки колишні жертви доволі часто стають кривдниками.

За статистикою, яку оприлюднили під час голосування за Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», понад 3 мільйони дітей в Україні щороку спостерігають за актами насильства в сім'ї або є їх вимушеними учасниками, а майже 70 % жінок піддаються різним формам знущань і принижень. Щорічно приблизно 1 500 жінок помирають від рук власних чоловіків. Діти скривджених матерів у 6 разів схильніші до суїциду, а 50 % – до зловживань наркотичними засобами та психотропними речовинами. Майже 100 % вагітних жінок, які зазнали домашнього насильства, народили хворих дітей – переважно з неврозами, заїканням, енурезами, церебральним паралічем, порушенням психіки [1].

07 січня 2018 року набув чинності Закон України № 2229-VIII «Про запобігання та протидію домашньому насильству», яким визначено організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства [2].

Відповідно до пункту 12 частини 1 статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», протидія домашньому насильству – це система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та спрямовані на припинення домашнього насильства, надання допомоги та захисту постраждалій особі, відшкодування їй завданої шкоди, а також на належне розслідування випадків домашнього насильства, притягнення до відповідальності кривдників та зміну їхньої поведінки.

11 грудня 2018 року наказом Міністерства соціальної політики України № 1852, з метою забезпечення належного реагування на звернення громадян про факти торгівлі людьми, домашнього насильства, насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей, створено Державну установу «Кол-центр Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей» (далі – Кол-центр) та затверджено Положення про ДУ Кол-центр, яке визначає його основні завдання, функції та права [3].

Кол-центр є неприбутковою державною бюджетною установою, створеною для забезпечення виконання завдань щодо належного реагування на звернення громадян про факти торгівлі людьми, домашнього насильства, насильства за ознакою статі та насильства стосовно дітей.

Звернення до Кол-центру приймаються за скороченими телефонними номерами 1578 (з питань протидії торгівлі людьми) та 1588 (з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей) або на електронну адресу Кол-центру.

Потерпілі мають змогу скористатися чат-ботами в соціальних мережах МВС України #ДійПротиНасильства у месенджерах:

- телеграм: https://t.me/police_helpbot;
- вайбер: <https://tinyurl.com/y8rgatt9>.

Зокрема, чат-бот може допомогти викликати поліцію або швидку, або переадресувати на спеціалістів безоплатної правової допомоги.

Крім того, статтею 16 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» запроваджено ведення Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі – автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи, призначеної для збирання, реєстрації, накопичення, зберігання, адаптування, зміни, поновлення, використання, поширення (розповсюдження, реалізації, передачі), знеособлення і знищення визначених цим Законом даних про випадки домашнього насильства та насильства за ознакою статі (далі – Реєстр).

Формування Реєстру здійснюється окремо за кожним випадком

домашнього насильства, насильства за ознакою статі шляхом внесення до нього відповідної інформації.

20 березня 2019 року Кабінет Міністрів України затвердив Порядок формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі, який, на жаль, на цей час так і не створено [4].

Підсумовуючи, можна зазначити, що домашнє насильство в Україні можна здолати тільки об'єднавши намагання суб'єктів державної влади, органів місцевого самоврядування та суспільства, при цьому шляхом створення в суспільстві нульової толерантності до насильницької моделі поведінки, не хтуючи використанням сучасних інформаційних технологій. Тільки так можна запобігти та протидіяти домашньому насиллю, а також надати реальну допомогу громадянам, які опинилися в складних, конфліктних та небезпечних життєвих ситуаціях.

Бібліографчні посилання

1. Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству : лист Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 р. № v5480729-18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v5480729-18#top>.
2. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>.
3. Про утворення Державної установи «Кол-центр Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей» : наказ Міністерства соціальної політики України від 11.12.2018 р. № 1852. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1458-18#Text>
4. Про затвердження Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2019 р. № 234. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/234-2019-%D0%BF#Text>.

Бурбело О. А.,

доктор економічних наук, професор

Бурбело С. О.,

*(Інститут економіко-правових
досліджень НАН України)*

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ

Сучасній світовій економіці притаманне зростання ризиків у господарській діяльності. Все більшого значення в забезпеченні безпеки суб'єктів бізнесу набуває правова, економічна, політична і соціальна інформація [1, с. 220]. При цьому проблема захисту інформації не є новою.